

ห้องสมุดประชาชน

" เฉติ มราชกุมารี "

อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี

วันจันทร์ที่ 28 กรกฎาคม 2540

มาร่วมกันทำให้ชาวโลกอ่านออกเขียนได้
Let's join in making a literate world

วิบูลย์ วัฒนวิทย์

"... ข้าพเจ้ายากให้เรามีห้องสมุดที่ดี
มีหนังสือครบทุกประเภท
สำหรับประชาชน หนังสือ
ที่ข้าพเจ้าคิดว่าสำคัญที่สุด
คือหนังสือสำหรับเด็ก
วัยเด็กเป็นวัยเรียนรู้
เด็ก ๆ ส่วนใหญ่จะสนใจ
เรื่องราวต่าง ๆ แปลก ๆ
ใหม่ ๆ อยู่แล้ว
ถ้าเรามีหนังสือที่มีคุณค่า
ทั้งเนื้อหาและรูปภาพ
ให้เขาอ่าน ให้ความรู้
และความบันเทิง
เด็ก ๆ จะได้เติบโต
เป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์
ที่รอบรู้มีธรรมะประจำใจ
มีความรักบ้านเมือง
มีความต้องการปรารถนา
จะทำแต่ประโยชน์ที่สมควร..."

พระบรมราชโฆวาท

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ

"เฉลิมราชกุมารี"
เฉลิมราชกุมารี

สารบัญ

พระราชประวัติและพระราชจริวัตรในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี

หน้า
๕

พระราชกรณียกิจ ณ จังหวัดลพบุรี และงานวิจัย

๙

ละโว้ธานี

๑๓

ห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอเมืองลพบุรี

๑๖

คำนำ

เนื่องในวโรกาสมหามงคลสมัยที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินเป็นประธานในพิธีเปิดห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี ในวันที่ 28 กรกฎาคม 2540 ซึ่งนับเป็นพระมหากรุณาธิคุณหาที่สุดมิได้ยิ่งความปลาบปลื้มปิติยินดีแก่พสกนิกรชาว จังหวัดลพบุรี เป็นล้นพ้น

คณะผู้จัดทำหนังสือที่ระลึกในพิธีเปิดห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอเมืองลพบุรี ได้รวบรวม พระราชประวัติ พระราชจริยวัตร และพระราชกรณียกิจ งานวิจัย ของพระองค์ที่เกี่ยวข้องชาว จังหวัดลพบุรี รวมถึงความเป็นมาของห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอเมืองลพบุรี และโบราณสถานในจังหวัดลพบุรี เพื่อเป็นอนุสรณ์ให้ชาว จังหวัดลพบุรีได้รำลึกถึงวันมหาปีตินี้

คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์และเป็นอนุสรณ์ให้รำลึกถึงวันมหาปีติที่น่าภาคภูมิใจของชาว จังหวัดลพบุรีตลอดไป

คณะผู้จัดทำ

๒๒๒
" เกล็ดมราชกุมารี "
๒๒๒

พระราชประวัติ
และพระราชจริยาวัตร
ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี

" เกล็ดมหาราชกุมารี "

ณ วันเสาร์ที่ 2 เมษายน พุทธศักราช 2498เสด็จพระราชสมภพ ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน ทรงมีพระนามว่า "สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุภา กิติวัฒนาตุลโสภาคย์" ครั้นถึงวันที่ 5 ธันวาคม 2520 ทรงได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมสถาปนาให้ทรงดำรงพระราชอิสริยยศเป็น "สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี"

1. พระอัจฉริยภาพทางการศึกษา

เมื่อแรกเริ่มเข้าศึกษาในชั้นอนุบาลนั้น ทรงมีพระวรกายเล็กบางและแหม้มพระสรวลเป็นนิจ ที่โดดเด่น คือ พระเนตรแจ่มกระจ่าง สุกใสไม่ทรงอยู่นิ่งเฉยได้โปรดที่จะเดินไปมาอย่างร่าเริงเสมอแว้วพระเนตรจะบ่งแสดงว่าทรงมีพระดำริคิดสิ่งต่าง ๆ ตลอดเวลา จึงเป็นพระราชครุณีย์ที่ช่างดำรัสถามถึงสิ่งที่ทรงค้าง ๆ ตลอดเวลา จึงเป็นพระราชครุณีย์ที่ช่างดำรัสถามถึงสิ่งที่ทรงสงสัยหรือข้องพระทัยทรงกระตือรือร้นที่จะศึกษาความจริงและสิ่งที่แสดงพระอัจฉริยภาพก็คือ โปรดการอ่านหนังสือ พระสติปัญญาว่องไว ทรงแสดงออกด้วยการคำนวณคณิตศาสตร์ได้รวดเร็ว และถูกต้องแม่นยำ

ด้วยพระอัจฉริยภาพต่างๆ นี้อง ทำให้ทรงเป็นนักเรียนดีเด่นประจำชั้น ทรงสอบได้ที่ 1 เสมอ ในปีพุทธศักราช 2510ทรงสอบข้อสอบของกระทรวงศึกษาธิการทำคะแนนรวมได้ 96.6เปอร์เซ็นต์นับเป็นคะแนนสูงสุดของนักเรียนชั้นประถมปีที่ 7 ทั่วประเทศ จึงทรงได้รับพระราชทานรางวัลเรียนดีจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ต่อมาในปีพุทธศักราช 2515 "เจ้าฟ้าหญิงสิรินธร" ก็ทรงสอบได้ที่ 1 ของประเทศไทยอีกครั้ง ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แผนกศิลปะ

2. พระราชจริยวัตรเกี่ยวกับการอนุรักษ์

และศึกษาศิลปวัฒนธรรมต่างๆของไทย

ก. วรรณคดีไทยและภาษาไทยตั้งแต่ครั้ง

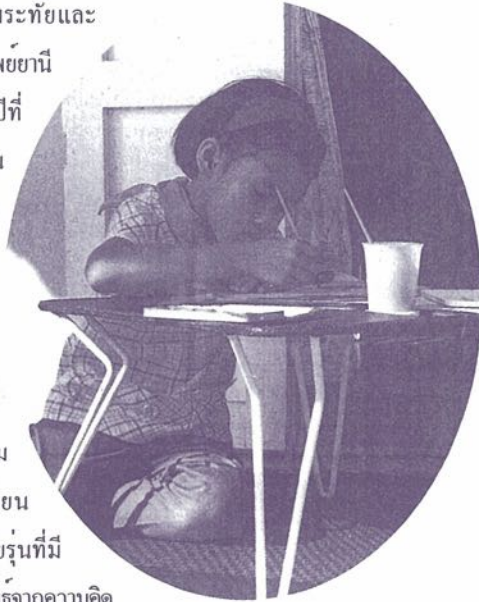
ยังทรงพระเยาว์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯโปรดฟังบทเพลงไทยและบทกวี ทรงศึกษาการอ่านทำนองต่างๆ ทรงสนพระทัยเป็นพิเศษทั้งทำนองสวด กาพย์ ทำนองแขกบรเทศ เขมรปากท่อ ปันดลิ่ง ช้างประสานงา และเพลงนางนาค ตลอดจนการขับเสภา ร้องหุ่นกระบอกเหล่านี้เป็นต้น

ข. ดนตรีไทย ทรงสนพระทัยฝึกฝนจริงจังกับการเล่นดนตรีไทยได้เริ่มขึ้นเมื่อทรงศึกษาอยู่ที่จิตรดาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ทรงเลือกที่จะเริ่มด้วย "ซอด้วง" นับตั้งแต่ทรงเริ่มศึกษาดนตรีไทยแล้ว ทรงศึกษา "ซอสามสาย"

" เกล็ดมหาราชกุมารี "

จนเชี่ยวชาญ แม้เมื่อเรียนในชั้นสูงขึ้น งานด้านการเรียนมากขึ้น นักเรียนอื่นๆ ได้เลิกเรียนดนตรีไทยไปหมด แต่ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ยังทรงเป็นพระองค์เดียวที่ไม่ยอมทิ้งการเรียนดนตรีไทย

ในด้านคำประพันธ์ ทรงแสดงถึงความสนพระทัยและพระปรีชาสามารถตั้งแต่สมัยทรงพระเยาว์ ทรงนิพนธ์บทกวีขยานี 11 ในระดับชั้นประถมปีที่ 4 ต่อมาในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ทรงเป็นหัวแรงใหญ่ในการออกหนังสือโคลงกลอนที่ชื่อว่า "วรรณวลี" ทรงนิพนธ์คำนำว่า "เราจัดทำขึ้นมีความประสงค์จะเผยแพร่การแต่งกลอน เราทุกคนยอมรับกำลังของตนเองว่าเหมือนไก่อ่อนที่เพิ่งสอนบิน ยังไม่มีปีกกล้าขาแข็ง แต่เราก็คิดเสียว่า ถ้าไม่พยายามเสียแต่เบื้องต้น ก็ไม่มีทางที่จะทำให้ปีกกล้าขาแข็งได้ เพราะฉะนั้นจึงอาจมีข้อบกพร่องบางประการ ซึ่งย่อมมิได้เป็นธรรมดา แต่ก็ขอให้ผู้อ่านนึกเสียว่าเราได้เขียนขึ้นเพื่อเสริมสร้างวรรณกรรมของไทย ซึ่งริเริ่มขึ้นโดยช่วยรุ่นที่มีความสนใจเป็นพิเศษ" ในหนังสือ "วรรณวลี" มีใช้ทรงประพันธ์จากความคิดผืนเท่านั้น หากยังทรงแฝงคติชีวิต แง่คิด ธรรมะ ประกอบไว้ในบทกลอนที่ทรงไว้ด้วยดั่งบทหนึ่งซึ่งชื่อเรื่อง "บิดา" มีใจความว่า

"อันบิดาเป็นผู้ให้กำเนิด
แสนประเสริฐเลี้ยงลูกจนเติบโตใหญ่
ทั้งเลี้ยงดูอบรมบ่มจิตใจ
เพื่อจะให้ลูกยาพาเจริญ
อันพระคุณท่านนั้นมากล้นเหลือ
ลูกที่เชื่อคำท่านนำสรรเสริญ
คุณบิดานั้นมีมากเหลือเกิน
ขอให้ท่านยังเจริญทุกคืนวัน"
ครั้น ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ทรงนิพนธ์บทขอพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกาซึ่งมีชื่อว่า "กษัตริยานุสรณ์" มีโคลงตอนหนึ่งใจความว่า

" รักษาดียอมสละแม่	ชีวี
รักเกียรติจงเจตน์พลี	ชีพได้
รักราชมุ่งภักดี	รองบาท
รักศาสน์ราญเคิกไส้	เพื่อเกื้อพระศาสนา
อันสยามเป็นบ้านเกิด	เมืองนอน
ดุจบิดามารดร	เปรียบได้
ยามสุขสโมสร	ทุกเมื่อ
ยามศึกทุกขภัยไฉ	ปลาดเรนฤาคร "

3. พระบุคลิกภาพและพระอุปนิสัยอันดีงามส่วนพระองค์ เป็นที่กล่าวขานและ
ประจักษ์แก่สายตาคณะครูอาจารย์ ตลอดจนพระสหายในโรงเรียนว่า ทรงมีพระอุป
นิสัยร่าเริงแจ่มใส ช่างคำริ ช่างสังเกต ทรงมีมนุษยสัมพันธ์ล้ำเลิศ ทรงว่างพระองค์
ถูกต้องต่อบุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพระองค์

4. พระราชทัศนคติในด้านต่าง ๆ

ก. วิชาความรู้กับการสร้างความดี

" สมบัติใด ๆ ย่อมไม่ประเสริฐเท่าการกระทำคุณงามความดี
เพื่อช่วยเหลือผู้อื่นและเพื่อหาวิชาความรู้เพราะวิชาความรู้
ทำให้เราสามารถทำงานช่วยคนหมู่มากและช่วยบ้านเมืองได้"

ข. การรู้จักประหยัดอย่างพอควร

" สิ่งใดที่เป็นประโยชน์คงทนและเป็นผลงานของ
ผู้กระทำเองใช้ทรัพยากรน้อย สิ่งนั้นเป็นสิ่งที่ควรจะใช้ต่อไป
ไม่ต้องฟุ่มเฟือยหรือทันสมัย เพราะการตามสมัยทำให้
ต้องเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ"

ค. ศาสนากับการปกครองระบอบประชาธิปไตย

" พระพุทธศาสนาสอนให้มีขันติธรรม สอนให้คนรู้จักรับฟังความ
คิดเห็นของผู้อื่น ถ้าเรารู้จักฟังผู้อื่นและนำมาคิดพิจารณาแล้วก็สามารถ
นำความคิดนั้นมาปฏิบัติและสร้างสรรค์ให้เกิดประโยชน์คือสังคมคามวิถีทางแบบ
ประชาธิปไตย ถ้าปราศจากขันติธรรมแล้ว ก็จะก่อให้เกิดการขัดแย้งและทะเลาะ

วิวาทกัน พระพุทธศาสนากล่าวถึงโลกียธรรม ซึ่งได้กำหนดถึงหน้าที่ของคนใน
สังคมไว้ เช่น หน้าที่ของพ่อ แม่ ลูก ฯลฯ ซึ่งถ้าปฏิบัติตนตามนั้นก็ง่อมให้เกิดผลดี
คือสังคม"

ง. วัฒนธรรมไทยกับหลักสูตรการเรียน

" การสอนดนตรีและวัฒนธรรมไทยความเป็นเพลง
ไทยเดิมในหลักสูตรตั้งแต่ชั้นเล็ก ๆ การนำเอาเพลง
ไทยเดิมมาใช้จะดีกว่าการนำเพลงต่างชาติมาดัดแปลง
เพราะเพลงไทยเดิมนั้นนอกจากจะส่งเสริมความคิด
สร้างสรรค์ในการแต่งโคลงกลอน ยังจะช่วยให้เด็ก
นักเรียนได้รู้จักวรรณคดีที่ตัดตอนมาเป็นเนื้อเพลงไทย
อีกด้วย โดยไม่ต้องลำบากท่องบทให้จดจำทั้งยังได้
ข้อคิดในการดำเนินชีวิตจากคติและสุภาษิตที่แทรกอยู่ใน
เนื้อเพลงอีกด้วย"

จ. ห้องสมุดกับการเรียนรู้ของเยาวชน

" ข้าพเจ้าอยากให้เราห้องสมุดที่ดี มีหนังสือครบทุก
ประเภทสำหรับประชาชน และที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่งคือ หนังสือ
สำหรับเด็ก วัยเด็กนั้นเป็นวัยเรียนรู้ เด็ก ๆ ส่วนใหญ่สนใจที่จะทราบเรื่องราวต่าง ๆ ที่
แปลกใหม่อยู่แล้ว ถ้าเรามีหนังสือที่มีคุณค่า ทั้งเนื้อหาและรูปภาพให้เขาอ่าน เด็ก ๆ
จะได้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ ที่รอบรู้ มีธรรมประจำใจ มีความรักบ้านเมือง

และมีความต้องการปรารถนาจะทำแต่ประโยชน์ที่พึงควร"

ฉ. การมีโอกาสได้ตามเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และ สมเด็จพระบรมราชินีนาถ

" การตามเสด็จนั้น ช่วยทำให้เห็นเอกลักษณ์ของคนไทยว่าเราเป็นคนรักพวงรัก พ้อง มีเมตตากรุณาโอบอ้อมอารี มีน้ำใจ คิดช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สิ่งเหล่านี้เองจะหาในที่ไหนได้มิได้อีกแล้ว นอกจากในแผ่นดินไทยเรานี่เอง " (บทวิทยุของท่านผู้หญิง ดร.ทัศนีย์ บุณยคุปต์ กรมประชาสัมพันธ์ เมษายน 2526)

พระราชกรณียกิจ ณ จังหวัดลพบุรี

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณต่อประชาชนชาว จังหวัดลพบุรีอย่างหาที่สุดมิได้ ทุกครั้งที่พระองค์ท่านจะเสด็จไปในที่แห่งใด จะมี ข้าราชการ พ่อค้า ประชาชนเป็นจำนวนมาก ต่างมาเฝ้ารับเสด็จอย่างเนืองแน่น ในทุกแห่ง ด้วยพระบารมีแห่งทูลกระหม่อม สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ที่ก่อให้เกิดประโยชน์นานับประการต่อชาวจังหวัดลพบุรี ดังพระราชกรณียกิจที่ท่านเสด็จ ณ จังหวัดลพบุรี

" เถลิงราชกุมารี "

เสด็จพระราชวังนารายณ์ราชนิเวศน์
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ทรงนำนักเรียนนายร้อยจปร. ทัศนศึกษาเกี่ยวกับประวัติ
ศาสตร์สถาปัตยกรรมและศิลปวัฒนธรรมของจังหวัดลพบุรี เมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน 2534

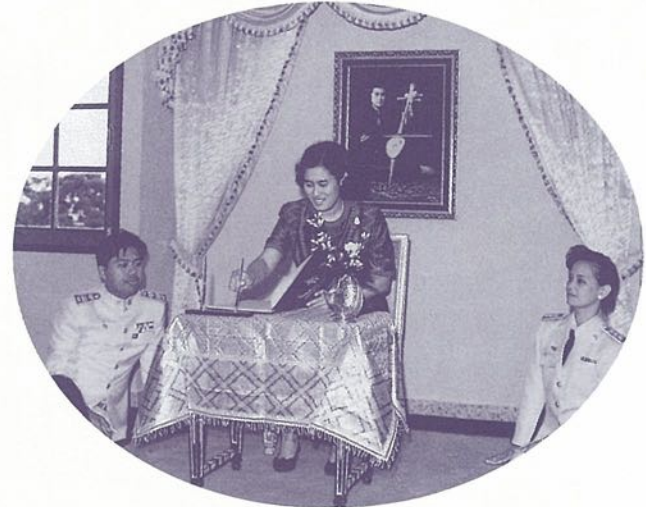
เสด็จเป็นประธานพิธีเปิดงานแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์จังหวัดลพบุรี
ประจำปี 2534 วันที่ 15- 17 กุมภาพันธ์ 2534 และเสด็จเข้าเยี่ยมชมห้องจัดแสดง
นิทรรศการสมัยก่อนประวัติศาสตร์บ้านท่าแค พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติสมเด็จพระ
นารายณ์

" เฉลิมราชกุมารี "

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ กับโรงเรียนวินิตศึกษา

โรงเรียนวินิตศึกษา ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ โดยทรงรับโรงเรียนวินิตศึกษาเข้าอยู่ในพระราชูปถัมภ์ เมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2534 และได้ทรงเสด็จเปิดอาคารเรียน " พระราชูปถัมภ์ " ในวันที่ 23 มิถุนายน 2538

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ กับห้องสมุดประชาชน

" เฉลิมราชกุมารี " อำเภอพัฒนานิคม

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ทรงเสด็จเป็นองค์ประธานในพิธีเปิดอาคารห้องสมุดประชาชน " เฉลิมราชกุมารี " อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรีและเจ้าเยี่ยมชมนิทรรศการภายในอาคารห้องสมุด ในวันพฤหัสบดีที่ 13 สิงหาคม 2535

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สเด็จพระนางจักษุ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สเด็จพระนางจักษุในระบบสหเวชศาสตร์ เพื่อ
การพัฒนาพื้นที่เกษตร อำเภอนานนาคและอำเภอยะบะดี จังหวัดลพบุรี
ในวันที่ 13 ตุลาคม 2536

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

เพื่อทดสอบกำลังการผลิต (Soil productivity) ตามชั้นความเหมาะสม
ของดิน (Soil suitability classification) จากการศึกษาข้อมูลด้านความต้องการ
ดินของพืช (Soil crop requirement) ทรงทำการทดลองปลูกพืชในพื้นที่ลักษณะ
ต่าง ๆ ดังนี้

ก. ลักษณะชุดดินช่องแค โดยสังเขป เป็นดินที่มีการระบายน้ำเลวพบ
ในพื้นที่ราบเรียบ มีเนื้อดินเป็นดินเหนียวสีเทาแก่พบจุดประสีน้ำตาลปนเหลือง
ตลอดชั้นมีปฏิกิริยาเป็นกรดเล็กน้อย มีความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง โดยทั่วไปเหมาะ
แก่การที่จะนำใช้ในการทำนา

ข. ลักษณะดินคาคลี เป็นดินดินที่พบชั้นปูนมาร์ล ดินกว่า 50 ซม.
ลักษณะเนื้อดินช่วงบนเป็นดินเหนียวสีน้ำตาลปนเทา มีปฏิกิริยาเป็นด่าง โดยตลอด
บางแห่งหากมีการชะล้างพังทลายเกิดขึ้น ชั้นปูนมาร์ลจะโผล่ให้เห็นเหมาะในการ
ปลูกพืชไร่แต่ถ้ามีปูนมาร์ลอยู่ดินมากจัดว่าไม่เหมาะ เนื่องจากดินเป็นด่างจัด หาก
ใช้ปลูกพืชตระกูลถั่ว พืชมักแสดงอาการขาดธาตุเหล็กและฟอสฟอรัส

ค. ลักษณะชุดดินลพบุรี เป็นดินเหนียวจัดสีน้ำตาล แดกระแหงเป็นร่องลึก
ในฤดูแล้ง มีจุดประสีน้ำตาลและสีเทาเกิดขึ้นในดินชั้นล่าง มีปฏิกิริยาเป็นด่างมี
ความอุดมสมบูรณ์อยู่ในระดับปานกลางเหมาะที่จะนำมาใช้ปลูกพืชไร่ แต่มีข้อ
จำกัดอยู่บางในเรื่องของเนื้อดิน ที่เป็นดินเหนียวจัด เมื่อฝนตกลงมา หากเตรียมดิน
และปรับสภาพพื้นที่ไม่ดี มักมีน้ำแข็งทำให้พืชได้รับความเสียหายไถพรวนยาก
เมื่อดินเปียกหรือแฉะ

ง. ลักษณะดินชุดปากช่องเป็นดินเหนียวสีแดงเข้ม มีการระบายน้ำดี
พบบริเวณพื้นที่เชิงเขาหินปูนมีปฏิกิริยาเป็นกรดเล็กน้อย และมีข้อจำกัดอยู่บาง
ในเรื่องความอุดมสมบูรณ์ มักขาดธาตุไนโตรเจนและฟอสฟอรัส มีอินทรีย์วัตถุค้ำ
หน้าดินมักถูกชะล้างพังทลายได้ง่าย เมื่อมีน้ำไหลบ่าผ่านเมื่อเปรียบเทียบกับ
ดินเหนียวสีด้าอื่น ๆ ในพื้นที่โครงการดินเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำมากกว่า

ละโว้ธานี

ประวัตินครเมืองลพบุรี

จังหวัดลพบุรี เป็นเมืองโบราณที่สำคัญเมืองหนึ่งมาตั้งแต่สมัยทวารวดี (พุทธศตวรรษที่ 11-16) เมื่อประมาณ พ.ศ. 1450 ขอมได้แผ่อำนาจมาครอบครองเมืองละโว้หรือลพบุรี ได้เกณฑ์พลเมืองให้สร้างป้อมปราการแบบขอมขึ้นหลายแห่งเช่น เทวสถานปราสาทแขก ศาลพระกาฬและพระปรางค์สามยอด และเมื่อ พ.ศ. 1893 สมเด็จพระรามาธิบดีที่

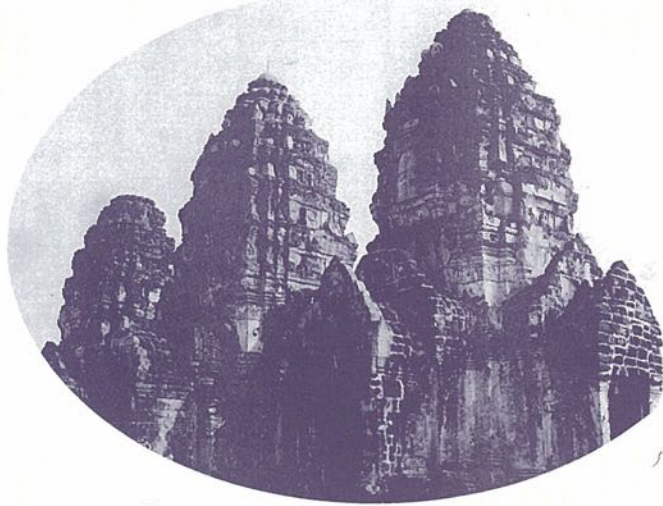
1 (พระเจ้าอู่ทอง) โปรดให้พระรามเมศวร พระราชโอรสมาครองเมืองลพบุรีต่อมาเมื่อ พ.ศ. 2209 สมเด็จพระนารายณ์มหาราช โปรดให้สร้างเมืองลพบุรีขึ้นใหม่เพื่อใช้เป็นราชธานีสำรอง เป็นยุคที่ลพบุรีมีความเจริญรุ่งเรืองมาก

ศาลพระกาฬ

เป็นเทวสถานที่สำคัญของเจ้าพ่อพระกาฬในสมัยก่อนเรียกว่า "ศาลสูง" ลักษณะสถาปัตยกรรมที่ปรากฏอยู่ในขณะนั้น ได้ค้นพบศิลาจารึกภาษาขอม 2 หลักกล่าวถึงพระเจ้าสุริยวรมันที่ 2 ทรงศรีให้บรรดานักบวช ที่อาศัยอยู่ในอาวาสต่างๆ รวมทั้ง ดาบส(พราหมณ์) และพระภิกษุสวดมนต์ภาวนาถวายกุศลแด่พระมหากษัตริย์ให้ทรงพระเจริญ และห้ามมิให้คนหรือสัตว์ใด ๆ มารบกวนบรรดานักบวชเหล่านี้

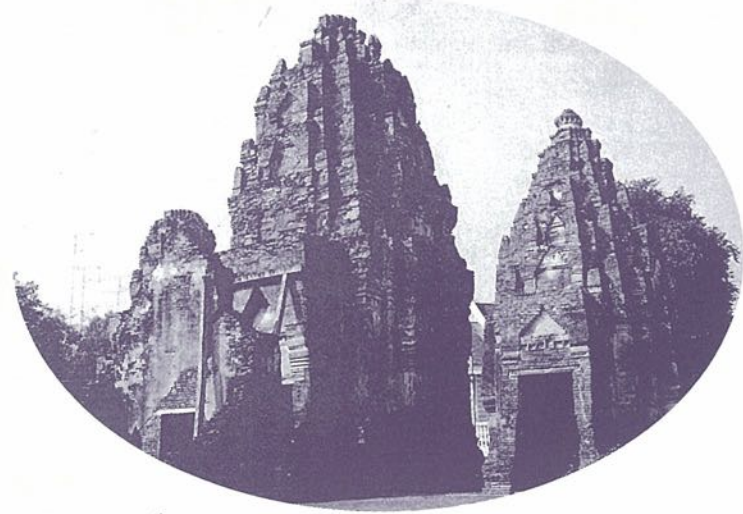
ปัจจุบันบริเวณรอบ ๆ ศาลพระกาฬ มีฝูงลิงอาศัยอยู่เป็นจำนวนมากจนกลายเป็นสัญลักษณ์อีกอย่างหนึ่งของจังหวัดลพบุรี

พระปรางค์สามยอด

ตั้งอยู่บนเนินดินตะวันตกของทางรถไฟใกล้กับศาลพระกาฬ ลักษณะเป็นพระปรางค์เรียงต่อกันสามองค์ เป็นศิลปะขอมแบบบาฮวนอายุราวพุทธศตวรรษที่ 13 สร้างด้วยศิลาแลงหินทรายตกแต่งลวดลายปูนปั้นที่สวยงามด้านหน้าทางทิศตะวันออก มีวิหารสร้างในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ประดิษฐานพระพุทธรูปศิลาขนาดใหญ่ ซึ่งเป็นศิลปะสมัยอยุธยาตอนต้น อายุราวพุทธศตวรรษที่ 20 ในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราชทรงโปรดเกล้าให้ขุดบริเวณพระปรางค์สามยอดเป็นเขตพุทธาวาส โดยสร้างวิหารเพิ่มเติมพระปรางค์สามยอดถือว่าเป็นโบราณสถานที่เป็นสัญลักษณ์และเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอันทรงคุณค่าของจังหวัดลพบุรี

เทวสถานปรางค์แขก

เป็นสถาปัตยกรรมที่ใช้วัสดุก่อสร้างด้วยแผ่นอิฐขนาดใหญ่ก่อเรียงโดยไม่มีสมบูน ลักษณะเป็นพระปรางค์สามยอดเรียงไม่มีฐานเชื่อมต่อกัน มีปรางค์องค์กลางสูงและใหญ่กว่าปรางค์ที่ขนาบ อยู่ทั้งสองข้าง

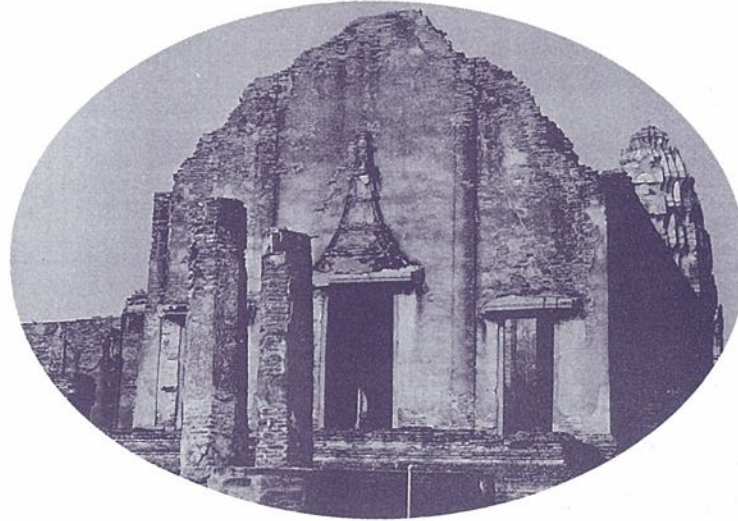
เทวสถานปรางค์แขกเป็นเทวสถานของฮินดู ได้พบหลักฐานที่สำคัญคือฐานศิวิลิ่งค์ที่ปรางค์องค์กลาง เทวสถานปรางค์แขกเป็นสถาปัตยกรรมเก่าแก่ที่สุดของลพบุรี เป็นหลักฐานทางโบราณคดีที่สำคัญ สำหรับศึกษาประวัติศาสตร์ของเมืองลพบุรี

"เฉลิมราชกุมารี"

พระนารายณ์ราชนิเวศน์

ชาวเมืองลพบุรี เรียกว่า "วังนารายณ์" เป็นพระราชวังที่สมเด็จพระนารายณ์มหาราชทรงโปรดเกล้าให้สร้างเพื่อเป็นที่ประทับเมื่อปี พ.ศ. 2209 ภายในพระราชวังแบ่งออกเป็น 3 ชั้น คือ เขตพระราชฐานชั้นนอก ชั้นกลางและเขตพระราชฐานชั้นใน

วัดพระศรีมหาธาตุ

วัดพระศรีมหาธาตุ ตั้งอยู่บริเวณด้านหลังสถานีรถไฟ อำเภอเมืองลพบุรีมีเนื้อที่ประมาณ 80 ไร่เป็นวัดที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ ประกอบด้วยโบราณสถานที่สำคัญต่างๆ มากมาย

"เฉลิมราชกุมารี"

ห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอเมืองดพบุรี

"เฉลิมราชกุมารี"

ความ เป็น มา

ห้องสมุดประชาชน"เฉลิมราชกุมารี" อำเภอเมืองลพบุรี เป็นห้องสมุด "เฉลิมราชกุมารี" แห่งที่ 2 ของจังหวัดลพบุรี ซึ่งจัดสร้างเพื่อถวายเนื่องในวโรกาสที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ มีพระชนมายุ 36 พรรษาในปี 2534 เพื่อสนองพระราชปณิธานในการที่จะส่งเสริมการศึกษาให้แก่ประชาชน ตามที่ทรงแสดงไว้ในโอกาสต่าง ๆ สถานที่ก่อสร้าง

จังหวัดลพบุรีได้รับมอบที่ดินในการก่อสร้างห้องสมุดประชาชน"เฉลิมราชกุมารี" จากโรงเรียนพิบูลวิทยาลัย เป็นเนื้อที่ จำนวน 1 ไร่ 3 ตารางวา ซึ่งตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของโรงเรียนพิบูลวิทยาลัยงบประมาณ

ในการก่อสร้างครั้งนี้ได้รับเงินบริจาคในเบื้องต้นจากผู้มีจิตศรัทธาจำนวน 3,385,000 บาท และการตกแต่งบริเวณภายในอาคาร จัดทำสวนหย่อมจากพระอิศการอลงกต 35,000 และผู้มีจิตศรัทธาร่วมบริจาคในการจัดตกแต่งภายในเพิ่มเติม 562,590 บาท ได้รับงบประมาณในการจัดซื้อหนังสือ จากกรมการศึกษานอกโรงเรียน 580,000 บาท และเงินงบประมาณสนับสนุน 400,000 บาท รวมถึงเงินบำรุงการศึกษา 300,000 บาท

ภายในห้องสมุด"เฉลิมราชกุมารี" อำเภอเมืองลพบุรี ได้มีการจัดบริการความรู้ให้เป็นผู้ใช้บริการด้วยความหลายหลายในรูปแบบ โดยจัดแบ่งเป็นห้องและมุม ต่าง ๆ ดังนี้

ห้อง เฉลิม พระ เกียรติ

จัดบริการความรู้ในลักษณะนิทรรศการ ภาพที่เกี่ยวกับพระราชกรณียกิจ และสิ่งของ พร้อมทั้งหนังสือ ที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ทรงพระราชนิพนธ์ไว้อย่างมากมาย ซึ่งท่านจะได้ซาบซึ้งถึงพระปรีชาสามารถ และพระวิริยะอุตสาหะของพระองค์ท่าน อันก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนในด้านต่างๆ

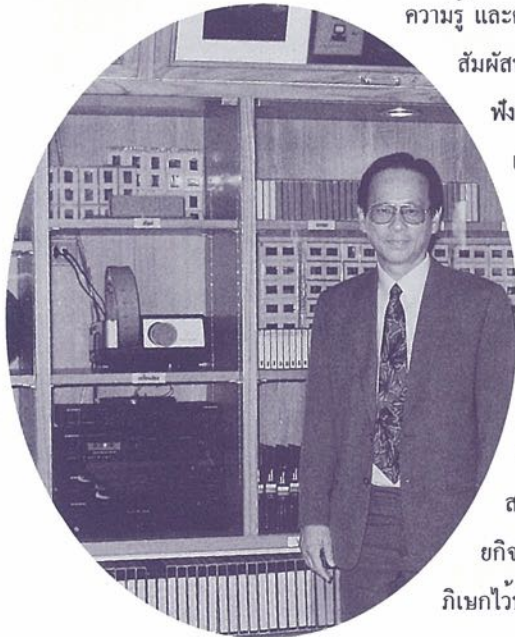
ห้อง เอนก ประสงค์

เป็นการนำเสนอเรื่องราวความเป็นมา วิถีชีวิต วัฒนธรรม ประเพณีของชุมชนพื้นที่ได้นำมาเรียบเรียงให้เห็นถึงความเป็นอยู่ของคนในชุมชนลุ่มแม่น้ำลพบุรี และพร้อมทั้งอาชีพที่น่าสนใจ ในจังหวัดลพบุรี รวมถึงนิทรรศการ 100 ปีจอมพลฯ ป.พิบูลสงคราม

ห้องแพทย์แผนโบราณ

ความรู้และภูมิปัญญาที่ยังคงอยู่ อันเกี่ยวกับการแพทย์แผนโบราณที่จะอบอวนกลิ่นไอ ของสมุนไพรไทย อันเป็นข้อมูลความรู้ที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์ให้คงอยู่สืบต่อไป

ห้องสื่อการศึกษาอิเล็กทรอนิกส์

ความรู้ และความบันเทิงที่ท่านจะได้สัมผัสนอกจากการอ่านก็คือการฟังและการดูจากภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว จากอุปกรณ์เครื่องมือและสื่อการศึกษาอิเล็กทรอนิกส์ อันทันสมัย ซึ่งเราเน้นการนำเสนอเกี่ยวกับ เทปเสียง เทปวีดิทัศน์คอมพิวเตอร์ มัลติมีเดีย ซีดีรอม สื่อการสอนCATและพระราชกรณียกิจ จากเครือข่ายกาญจนาภิเษกไว้บริการแก่สมาชิกทุกท่าน

ห้องสื่อ กศน.

นักศึกษาของกรมการศึกษานอกโรงเรียนและประชาชนทั่วไปสามารถที่จะเข้าใช้บริการเอกสารหนังสือชุดการเรียน และสื่อการศึกษาต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเทปเสียงวีดิทัศน์เพื่อการศึกษา เอกสารพัฒนาวิชาชีพจากห้องสื่อ กศน.

มุมวิชาการ

มุมวิชาการเป็นมุมที่จัดบริการหนังสือที่มีความหลากหลายซึ่งหนังสือที่จัดไว้บริการนั้นมีทั้งความรู้ ความบันเทิง โดยจัดเป็นหมวดหมู่ที่ผู้ใช้บริการสามารถสืบค้น ในเรื่องที่ต้องการได้โดยตรง และการค้นคว้าจากเครื่องคอมพิวเตอร์

"เฉลิมราชกุมารี"

มุมเด็กและครอบครัว

สรรพสิ่งที่สรรหาเพื่อให้เด็กได้มีการพัฒนาการในทุกๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นหนังสือที่มีเนื้อหา รูปแบบที่เหมาะสม ช่วยสร้างสรรค์ความคิดและจินตนาการเกมส์ และอุปกรณ์เครื่องมือทดลองทางวิทยาศาสตร์ที่มีให้เด็ก ๆ ได้ทดลองใช้ และศึกษาค้นคว้าความรู้ได้อย่างสนุกสนานเพลิดเพลิน

บริเวณภายนอกอาคารห้องสมุด

บริเวณภายนอกอาคารห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" จัดเป็นมุมพักผ่อนสำหรับผู้ที่เข้ามาใช้บริการห้องสมุด ที่มีความร่มรื่นและยังคงธรรมชาติของหมู่บ้านที่ให้ร่มเงาแก่ประชาชนที่เข้ามาใช้บริการตามอัธยาศัย

๐๐๐๐๐๐
" เอลิมาราชกุมารี "
๐๐๐๐๐๐

กำหนดการ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนิน ทรงเปิดห้องสมุดประชาชน
" เอลิมาราชกุมารี "

อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี วันจันทร์ที่ 28 กรกฎาคม พุทธศักราช 2540

เวลา 08.20 น.

- สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปยังกองพลทหารม้าที่ 2

เวลา 08.30 น.

- เสด็จประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง ไปยังสนามเฮลิคอปเตอร์กองพัน ปจว.ศูนย์สงครามพิเศษ จังหวัดลพบุรี

เวลา 09.15 น.

- เสด็จพระราชดำเนินถึงสนามเฮลิคอปเตอร์ กองพัน ปจว.ศูนย์สงครามพิเศษ จังหวัดลพบุรี
- ผู้ว่าราชการจังหวัดลพบุรี , ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล , ผู้บังคับบัญชาศูนย์สงครามพิเศษ และผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดลพบุรีเฝ้าฯ รับเสด็จฯ

เวลา 09.20 น.

- เสด็จประทับรถยนต์พระที่นั่งไปยังห้องสมุดประชาชน " เอลิมาราชกุมารี " อำเภอเมืองลพบุรี

เวลา 09.30 น.

- รถยนต์พระที่นั่งถึงห้องสมุดประชาชน " เอลิมาราชกุมารี " อำเภอเมืองลพบุรี (ดุริยางค์บรรเลงเพลงมหาชัย)
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ , อธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน , ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ เฝ้าฯ รับเสด็จฯ
- เสด็จเข้าที่ประทับราชอาสน์
- อธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียนถวายหนังสือที่ระลึก
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ กราบบังคมทูลรายงาน
- เสด็จไปยังแท่นกดปุ่มไฟฟ้า เปิดแพรคลุมป้ายห้องสมุดประชาชน " เอลิมาราชกุมารี " อำเภอเมืองลพบุรี (ชาวพนักงานกลองมโหรี ประโคมสังข์ แตร ดุริยางค์)
- เสด็จเข้าสู่พลับพลาพิธี
- ผู้ว่าราชการจังหวัดลพบุรี กราบบังคมทูลเบิกผู้มีอุปการคุณ เข้ารับพระราชทานเข็มที่ระลึก
- เสด็จฯ ทรงปลูกต้นไม้
- เสด็จทอดพระเนตรภายในอาคารห้องสมุดประชาชน " เอลิมาราชกุมารี "
- ทรงลงพระปรมาภิไธย ในสมุดที่ระลึก
- เสด็จเยี่ยมเยียนประชาชน

เวลา 11.00 น.

- เสด็จประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ (ดุริยางค์บรรเลงเพลงมหาชัย)

"เฉลิมราชกุมารี"

ห้องสมุดประชาชน
" เณติ มราชกุมารี "

อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี
วันจันทร์ที่ 28 กรกฎาคม 2540

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นาย สุรศักดิ์ สุภาเพียร • นาง มานิตา เชื้อนรินทร์ • น.ส. อัญชติกร กุลสุวรรณ

คณะทำงาน

นาง วนิตา เขียงกุล • น.ส. นิตยา มุขฉาย • น.ส. จิรัชญา ชินวงษ์ • น.ส. กุณฉัททันต์ อรุณิน

ออกแบบ

นาย จักรี กุลสุวรรณ

พิมพ์

บริษัท คอนเซ็ปท์ไลน์ จำกัด โทร. (662) 374-5350 แฟกซ์ (662) 374-5350